

RAN-2408000603020002

S.Y.B.Com. (NCF-NEP) (Sem. - III) Examination March - 2026

Major : Advance Accounting and Auditing (Paper - II)

(Corporate Accounting)

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book (2) જરૂરી ગણતરી તમારા જવાબના ભાગરૂપે દર્શાવો. Show the necessary calculations as part of your answer. (3) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરાં ગુણ દર્શાવે છે. The number on the right side indicates the full marks for the question.	Seat No.: <table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table> Student's Signature						

પ્ર.1 માંગ્યા પ્રમાણે જવાબ આપો (કોઈપણ પાંચ)

10

(1) નીચેની માહિતી પરથી કામદાર કલ્યાણ ખર્ચા અંગેની હિસાબી નોંધ તૈયાર કરો.

વ્યાજ ખર્ચ	રૂ. 50,000
પગાર અને મજૂરી	રૂ. 6,16,000
પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં ફાળો	રૂ. 72,572
કર્મચારી સ્ટોક ઓપ્શન પ્લાન ખર્ચ	રૂ. 32,525
સ્ટાફ કલ્યાણ ખર્ચ	રૂ. 56,680

(2) પ્રેક્ષરન્સ શેર ડિવિડન્ડ રૂ. 99,999 જાહેર થયું નથી તેમજ ચૂકવ્યું નથી. બાકી પ્રેક્ષરન્સ ડિવિડન્ડમાંથી $\frac{2}{3}$ ભાગ જતો કરવાનો છે. બાકીના $\frac{1}{3}$ ભાગ માટે પૂરા ભરપાઈ ઇક્વિટી શેર આપવાના છે. મૂડીઘટાડાના સંદર્ભમાં આમનોંધ લખો.

(3) ધ્યાના લિ.ના રૂ. 100 નો એક એવા 5,000 12% ના રિડીમેબલ પ્રેક્ષરન્સ શેર 10% પ્રીમિયમ પરત કરવા ઇચ્છે છે. જામીનગીરી પ્રીમિયમ રૂ. 30,000 અને નફા નુકશાન ખાતું (જમા બાકી) રૂ. 1,90,000 છે. ડિરેક્ટરોએ રૂ. 10 નો એક એવા ઓછામાં ઓછા ઇક્વિટી શેરો 10% પ્રીમિયમ બહાર પાડી પ્રેક્ષરન્સ શેરો પરત કર્યા. નવા શેર બહાર પાડવા અંગેની આમનોંધ લખો.

(4) રૂ. 10 નો એક એવા 2,00,000 ઇક્વિટી શેરો પર શેરદીઠ રૂ. 4 ના બાકી હપ્તાની ચુકવણી પેટે બબલી લિમિટેડે તેમની સામાન્ય અનામતમાંથી રૂ. 8,00,000 નો ઉપયોગ કરવાનું નક્કી કર્યું. કંપનીએ તેના અંશતઃ ભરપાઈ શેરને પૂર્ણ ભરપાઈ કરવા બોનસ જાહેર કર્યું. બોનસ શેર અંગેની આમનોંધ લખો.

(5) કંપનીધારા 2013 ના પરિશિષ્ટ-3 મુજબ નીચેની વિગતો માટે મુખ્ય મથાળું અને પેટા મથાળું દર્શાવો.

- મોર્ગેજ લોન
- બાંધધરી કમિશન
- ઢોર-ઢાંખર
- કોર્પોરેટ ડિવિડન્ડ ટેક્સ

- (6) મૂડી ઘટાડાની પદ્ધતિઓ જણાવો.
 (7) બોનસ શેરના પ્રાપ્તિસ્થાનોની યાદી આપો.

પ્ર. 2

રિયાંશ લિમિટેડનું તા. 31-3-2025 ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે:

14

વિગત	નોંધ	રૂ.
(A) ઇક્વિટી અને જવાબદારીઓ:		
(1) શેરહોલ્ડરોનાં ભંડોળો:		
(અ) શેરમૂડી : દરેક રૂ. 10 નો એવા ઇક્વિટી શેર		14,00,000
10% ના પ્રેફરન્સ શેર દરેક રૂ. 100 ના		4,20,000
(2) બિનચાલુ દેવાં:		
(અ) લાંબાગાળાનાં ઉછીનાં નાણાં: 12% નાં ડિબેન્ચર્સ		4,48,000
ડિરેક્ટરની લોન		84,000
(3) ચાલુ દેવાં:		
(અ) વેપારી દેવાં: લેણદારો		4,05,400
(બ) અન્ય ચાલુ દેવાં: ડિબેન્ચરનું ચઢેલ વ્યાજ		53,600
કુલ		28,11,000
(B) મિલકતો:		
(1) બિનચાલુ મિલકતો :		
(અ) કાયમી મિલકતો :		
(i) દૃશ્ય મિલકતો : જમીન અને મકાન		8,40,000
યંત્રો		4,06,000
(ii) અદૃશ્ય મિલકતો : પાઘડી		2,40,000
(બ) બિનચાલુ રોકાણો		98,000
(ક) અન્ય બિનચાલુ મિલકતો : પ્રાથમિક ખર્ચ		69,000
નફાનુકશાન ખાતું (ઉધાર)		2,40,000
(2) ચાલુ મિલકતો :		
(અ) માલસામગ્રી : સ્ટોક		4,06,000
(બ) વેપારી લેણાં : દેવાદારો		1,12,000
(ક) રોકડ અને રોકડ સમકક્ષ : બેંક સિલક		4,00,000
કુલ		28,11,000

સંબંધિત દેવું : કંપની સામે નુકસાની વળતરનો દાવો રૂ. 1,30,000.

નીચે મુજબની પુનઃ રચનાની યોજના સ્વીકારવામાં અને અમલમાં મૂકવામાં આવી :

- (1) પ્રેક્ષ. શેરો શેરદીઠ રૂ. 90 સુધી ઘટાડવાનાં છે.
 - (2) ઇક્વિટી શેરો શેરદીઠ રૂ. 3 લેખે ઘટાડવાનાં છે.
 - (3) ડિબેન્ચર હોલ્ડરો પોતાનું ચઢેલ વ્યાજ જતું કરવા સંમત થયા અને પોતાની લેણી થતી રકમની અંશતઃ ચુકવણી પેટે રૂ. 2,80,000 ની કિંમતે જમીનનો એક ટુકડો કે જેની ચોપડે કિંમત રૂ. 2,24,000 છે તે લેવા સંમત થયા.
 - (4) બાકીના જમીન-મકાનની કિંમત રૂ. 7,00,000 આંકી.
 - (5) રોકાણોના રૂ. 1,10,000 ઊપજ્યાં.
 - (6) પુનઃ રચના ખર્ચ રૂ. 42,000 થયો.
 - (7) કંપની સામે નુકસાની દાવાનું સંભવિત દેવું ચૂકવવાનું થયું. આ માટે કંપનીના ડિરેક્ટરની લોન ખાતે જે રૂ. 84,000 જમા છે તે સામે મજરે લેવામાં આવી.
 - (8) બધી જ અદૃશ્ય અને અવાસ્તવિક મિલકતો માંડી વાળો.
- રિયાંશ કંપનીના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ લખો અને મૂડી ઘટાડા બાદનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

અથવા

પ્ર. 2 કાવ્ય લિમિટેડનું તા. 31 મી માર્ચ, 2025 ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ હતું :

14

વિગત	નોંધ	રૂ.
(A) ઇક્વિટી અને જવાબદારીઓ :		
(1) શેરહોલ્ડરોનાં ભંડોળો :		
(અ) શેરમૂડી :		
15,000 ઇક્વિટી શેર, દરેક રૂ. 10 ના પૂર્ણ ભરપાઈ		1,50,000
10% ના 7,500 રિડીમેબલ પ્રેક્ષ. શેર, દરેક રૂ. 10 ના શેરદીઠ રૂ. 8 ભરપાઈ		60,000
(બ) અનામત અને વધારો : નફાનુકશાન ખાતું		90,000
(2) ચાલુ દેવાં :		
(અ) વેપારી દેવાં : લેણદારો		70,000
દેવીહૂંડી		30,000
કુલ		4,00,000
(B) મિલકતો :		
(1) બિનચાલુ મિલકતો :		
(અ) કાયમી મિલકતો : જમીન-મકાન		1,00,000
સાંચા - યંત્રો		80,000
(2) ચાલુ મિલકતો :		
(અ) માલસામગ્રી : સ્ટોક		80,000

વિગત	નોંધ	રૂ.
(બ) વેપારી લેણાં : દેવાદારો		40,000
લેણીહૂંડી		20,000
(ક) રોકડ અને રોકડ સમકક્ષ : રોકડ સિલક		80,000
કુલ		4,00,000

નાણાં પરત કરવાની શરતો અનુસાર રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેરો 10% ના પ્રીમિયમથી પરત કરવાના હતા. નાણાં પરત કરવા માટે દરેક રૂ. 10 નો તેવા 8% ના 2,000 પ્રેફરન્સ શેર, શેરદીઠ રૂ. 5 ના પ્રીમિયમથી બહાર પાડેલ હતા અને પૂરેપૂરા ભરપાઈ થઈ ગયા હતા.

1લી એપ્રિલ, 2025 ના રોજ 10% ના રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેરનાં નાણાં પરત કરવામાં આવ્યાં. પરંતુ 200 પ્રેફરન્સ શેર માટે કોઈ માહિતી મળી નથી. આ ઉપરાંત દર 3 ઈક્વિટી શેરદીઠ એક ઈક્વિટી શેર બોનસ શેર તરીકે જાહેર કરેલ છે.

ઉપરના વ્યવહારો નોંધવા માટે જરૂરી આમનોંધો લખો તેમજ સુધારેલું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

પ્ર. 3

નવ્ય લિમિટેડનું તા. 31-03-2025 ના રોજનું કાચું સરવૈયું નીચે મુજબ છે :

14

ઉધાર બાકી	રૂ.	જમા બાકી	રૂ.
ઉત્પાદન અંગેના ખર્ચા	2,64,000	શેરમૂડી	22,50,000
દેવાદારો	4,95,000	10% નાં ડિબેન્ચર	3,75,000
સરકારી લાંબા ગાળાનાં રોકાણો	12,42,750	જામીનગીરી પ્રીમિયમ	1,57,500
પ્રાથમિક ખર્ચા	45,000	સામાન્ય અનામત	6,75,000
ડિબેન્ચર પરતનિધિનાં રોકાણો	1,50,000	મુડી અનામત	4,12,500
શેરના બાકી હપ્તા	75,000	ડિબેન્ચર પરતનિધિ	1,50,000
પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં ફાળો	18,750	પ્રોવિડન્ટ ફંડ	97,500
ફર્નિચર	2,40,000	વેચાણ	19,50,000
ખરીદી	8,01,000	ઘાલખાધ અનામત	22,500
જમીન-મકાન	12,75,000	ન.નુ. ખાતું (1-4-2024)	41,250
મશીનરી	8,62,500	બેંક લોન	1,09,500
પાઘડી	60,000	જાહેર થાપણો	1,90,500
પેટન્ટ	30,000	રોકાણ વેચાણ નફો	71,250
પગાર	4,27,500	લેણદારો	2,47,500
ભાડું અને વેરા	1,50,000		
શરૂઆતનો સ્ટોક	2,47,500		
ડિરેક્ટરની ફી	26,250		

ઉધાર બાકી	રૂ.	જમા બાકી	રૂ.
સ્ટેશનરી-પોસ્ટેજ	48,750		
પ્રસારિત કર મિલકતો	2,10,000		
રોકડ અને બેંક	81,000		
	67,50,000		67,50,000

વધારાની માહિતી :

- (1) પ્રાથમિક ખર્ચ સામાન્ય અનામતમાંથી માંડી વાળો.
- (2) તા. 31-3-2025 ના રોજ સ્ટોક રૂ. 7,50,000 છે.
- (3) દેવાદારો પર ઘાલખાધ અનામત રૂ. 24,750 રાખો.
- (4) ઉત્પાદન અંગેના ચૂકવવાના બાકી ખર્ચ રૂ. 52,500 છે.
- (5) અગાઉથી ચૂકવેલ ભાડું રૂ. 37,500 છે.
- (6) મશીનરી પર 10% અને ફર્નિચર પર 12% ઘસારો ગણો.
- (7) સામાન્ય અનામત ખાતે રૂ. 1,87,500 લઈ જાઓ.
- (8) કંપની મેનેજમેન્ટે ભરપાઈ શેરમૂડીના 10% ડિવિડન્ડ સૂચવેલ છે.

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી ભારતીય કંપનીધારો, 2013 અનુસાર નવ્ય લિમિટેડના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

અથવા

પ્ર. 3 (A) સરલ લિ.ની. તા. 31-3-2025 ના રોજની કાચા સરવૈયાની અમુક બાકીઓ નીચે મુજબ છે:

08

વિગત	રૂ.
(1) ઇક્વિટી શેરમૂડી (6,000 ઇક્વિટી શેર દરેક રૂ. 100 નો પૂરા ભરપાઈ)	6,00,000
(2) રિડીમેબલ પ્રેફ. શેરમૂડી (2,000 પ્રેફ. શેર દરેક રૂ. 100 નો શેરદીઠ રૂ. 80 ભરપાઈ)	1,60,000
(3) સામાન્ય અનામત	1,40,000
(4) જામીનગીરી પ્રીમિયમ	40,000
(5) બેંક સિલક	2,50,000

કાયદાની જરૂરી જોગવાઈનું પાલન કરીને કંપની 10% પ્રીમિયમથી રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેરમૂડી પરત કરવાનું નક્કી કરે છે. જરૂરી રકમના નવા ઇક્વિટી શેર મૂળ કિંમતે બહાર પાડવામાં આવે છે. કંપની દર 10 ઇક્વિટી શેર દીઠ 1 ઇક્વિટી શેર બોનસ શેર તરીકે આપવાનું નક્કી કરે છે, આ માટે મૂડી પરત અનામતની રકમનો ઉપયોગ કરવાનો છે.

કંપનીના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ લખો.

(B) 2013 ના કંપનીધારા મુજબ કાલ્પનિક આંકડાઓ સાથેનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

06

- (1) બોનસ શેર અંગે SEBI ના માર્ગદર્શક સૂચનો
- (2) રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેરના નાણાં પરત કરવા અંગે કંપનીધારા 2013 ની જોગવાઈઓ
- (3) ઇક્વિટી અને દેવાં
- (4) મૂડી ઘટાડા અંગે કંપનીધારા 2013 ની જોગવાઈઓ.
- (5) મૂડી ઘટાડા ખાતું

ENGLISH VERSION

Q.1 Answer as instructed: (any five)

10

- (1) Prepare a note for Employee Benefit Expenses based on the information given below:
Interest Expenses Rs. 50,000
Salaries and Wages Rs. 6,16,000
Contribution to P.F. Rs. 72,572
Expenses on Employee Stock Option Plan Rs. 32,525
Staff Welfare Expenses Rs. 56,680
- (2) Rs. 99,999 dividend on preference shares is not declared and paid. Preference shareholders agreed to waive $\frac{2}{3}$ dividend and for the $\frac{1}{3}$, fully paid equity shares are to be allotted. Journalize the above transaction in case of capital reduction.
- (3) Dhyana Ltd. wants to redeem its 5,000, 12% Redeemable Preference Shares of Rs. 100 each at 10% premium. Securities Premium at Rs. 30,000 and P & L Account (Credit) at Rs. 1,90,000. The directors redeemed the preference shares by making minimum fresh issue of equity shares of Rs. 10 each at 10% premium. Write a journal entry regarding the issue of new shares.
- (4) Babli Limited has decided to utilise Rs. 8,00,000 out of General Reserve to declare bonus to the shareholders in the form of payment of final call at Rs. 4 per share on 2,00,000 equity shares of Rs. 10 each. The company declared these partly paid shares as fully paid by issuing bonus shares. Journal entry for bonus issue of shares.
- (5) As per Schedule III of the Companies Act, 2013, show the main head and sub-head for the following items:
 1. Mortgage Loan
 2. Underwriting Commission
 3. Live-stock
 4. Corporate Dividend Tax

- (1) The preference shares are to be reduced to Rs. 90 each.
- (2) Equity shares are to be reduced by Rs. 3 each.
- (3) The debenture holders agreed to forego their accrued interest and also agree to accept a piece of land having book value of Rs. 2,24,000 at valuation of Rs. 2,80,000 in part payment of their holding.
- (4) The remaining land and building were valued at Rs. 7,00,000.
- (5) Rs. 1,10,000 were realized of investments.
- (6) Reconstruction expenses amounted to Rs. 42,000.
- (7) It was decided that company had to pay the claim against itself. For this the amount of Rs. 84,000 was adjusted against the credit balance of Director's Loan A/c in the company.
- (8) All intangible and fictitious assets are to be written off.

Write journal entries in the books of Riyansh Co. Ltd. and prepare Balance Sheet after capital reduction.

OR

Q. 2

The Balance Sheet of Kavya Ltd. as on 31-3-2025 is as follows

14

Particulars	Note	Rs
(A) Equity and Liabilities :		
(1) Shareholders Fund :		
(a) Share Capital:		
15,000 Equity Shares of Rs. 10 each fully paid up		1,50,000
7,500 10% Redeemable Pref. Shares of Rs. 10 each, Rs. 8 paid up		60,000
(b) Reserve & Surplus : P & L Account		90,000
(2) Current Liabilities :		
(a) Trade Payables : Creditors		70,000
Bills Payable		30,000
Total		4,00,000
(B) Assets		
(1) Non-current Assets :		
(a) Fixed Assets : Land-Building		1,00,000
Plant-Machinery		80,000
(2) Current Assets :		
(a) Inventories : Stock		80,000
(b) Trade Receivable : Debtors		40,000
Bills Receivable		20,000
(c) Cash & Cash Equivalent: Cash Balance		80,000
Total		4,00,000

According to the conditions for redemption, the redeemable preference shares were to be redeemed at a 10% premium. To raise the funds for redemption, 2,000 new 8% preference shares of Rs.10 each were issued at a premium of Rs.5 per share, and the shares were fully subscribed and paid up.

On 1st April, 2025, the amount payable on the 10% redeemable preference shares was paid. However, no information was available for 200 preference shares, so they were not redeemed. Additionally, the company declared one equity bonus share for every 3 equity shares held.

Write journal entries and prepare the Balance Sheet after redemption.

Q. 3 The Trial Balance Sheet of Navya Ltd. as on 31-03-2025 is as follows :

14

Debits	Rs.	Credits	Rs.
Expenses of Production	2,64,000	Share Capital	22,50,000
Debtors	4,95,000	10% Debentures	3,75,000
Govt. Long term Investments	12,42,750	Securities Premium	1,57,500
Preliminary Expenses	45,000	General Reserve	6,75,000
Investments of Debenture		Debenture	
Redemption Fund	1,50,000	Redemption Fund	1,50,000
Calls-in-arrears	75,000	Capital Reserve	4,12,500
Contribution to P.F.	18,750	Provident Fund	97,500
Furniture	2,40,000	Sales	19,50,000
Purchases	8,01,000	Bad debts reserve	22,500
Land & Building	12,75,000	P & L A/c (1-4-2024)	41,250
Machinery	8,62,500	Bank Loan	1,09,500
Goodwill	60,000	Public Deposits	1,90,500
Patents	30,000		
		Profit on sale of Investments	71,250
Salary	4,27,500	Creditors	2,47,500
Rent and taxes	1,50,000		
Opening Stock	2,47,500		
Directors' fees	26,250		
Stationery & Postage	48,750		
Deferred Tax Assets	2,10,000		
Cash and Bank	81,000		
	67,50,000		67,50,000

Additional information's :

- (1) Write off Preliminary Expenses against General Reserve.
- (2) Stock as on 31-3-2025 is Rs. 7,50,000.
- (3) Keep bad debts reserve of Rs. 24,750 on debtors.
- (4) Outstanding expenses for production is Rs. 52,500.
- (5) Prepaid Rent is Rs. 37,500.
- (6) Calculate depreciation at 10% on Machinery and 12% on Furniture.
- (7) Transfer Rs. 1,87,500 to General Reserve.
- (8) Company's management proposed 10% dividend on paid-up equity share capital.

Prepare Final Accounts of Navya Co. Ltd. as per Companies Act, 2013 from the above informations.

OR

Q. 3 (A) The following is the extract of Trial Balance of Saral Ltd. as on 31-3-2025: **08**

Particulars	Rs.
(1) Equity Share Capital (6,000 shares of Rs. 100 each fully paid up)	6,00,000
(2) Redeemable Preference Share Capital (2,000 shares of Rs. 100 each, Rs. 80 paid up)	1,60,000
(3) General Reserve	1,40,000
(4) Securities Premium	40,000
(5) Bank balance	2,50,000

The company decides to redeem preference shares at 10% premium after complying with legal provisions. For this purpose, new equity shares of minimum required amount are issued at par. The company decides to issue one equity bonus share for every 10 equity shares, for which it plans to use the amount from the Capital Redemption Reserve.

Write necessary journal entries in the books of the company.

(B) Prepare a Balance Sheet with imaginary figures as per the Companies Act 2013. **06**

- (1) SEBI Guidelines regarding Bonus Shares
 - (2) Provisions of the Companies Act 2013 regarding the redemption of redeemable preference shares
 - (3) Equity and Liabilities
 - (4) Provisions of the Companies Act 2013 regarding capital reduction
 - (5) Capital Reduction Account
-